

Geachte heer minister Slob,

In uw voorstel van Wet tot wijziging van de Leerplichtwet 1969 en de Wet op het onderwijstoezicht houdende aanvullende voorschriften aan de vrijstelling als bedoeld in artikel 5, onder b, van de Leerplichtwet 1969 (Wet voorschriften vrijstelling leerplicht bij richtingbezwaren), heeft u diverse zaken aangegeven welke mij verontrusten en waarop ik u graag wil attenderen. Ik hoop dat u begrijpt dat ik onmogelijk alle punten kan benoemen en behandelen, maar de trekking zal hopelijk duidelijk zijn.

Zelf ben ik aangesloten bij Vereniging Thuisonderwijsverbond. Vanuit deze vereniging ontvangt u een uitgebreide reactie dat meer in de detail zal gaan en opties aandraagt. Graag wil ik u daarnaast enkele zaken (alsnog) aangeven.

- Dat deze wetswijziging nu als Internetconsultatie te lezen is, is geheel onverwachts. Geen overleg of signalen zijn van te voren afgegeven aan de betrokken verenigingen en/of personen. In combinatie met de toename aan controle vanuit de overheid die blijkt vanuit het wetsvoorstel, werkt dit niet ten positieve aan het vertrouwen van thuisonderwijzers richting de overheid. Dit is volgens mij een belangrijk (algemeen) punt voor u om in het (mogelijke) verdere verloop/proces mee te nemen.
- Een ander algemeen punt is dat weinig wordt gedefinieerd. Zo wordt o.a. genoemd:
 - Veiligheid van het kind
 - Locatie van de lesruimte
 - pedagogisch-didactische bekwaamheid
 - het onderhouden van de pedagogisch-didactische bekwaamheid
 - het onderwijsplan
 - etc.

Zo zijn er meerdere zaken te noemen die onduidelijk zijn.

Op sommige scholen is het nodig om de leerlingen te controleren op wapens/drugs/alcohol. Voor mij is zo'n school al niet veilig voor mijn kind. Deze scholen worden gedeeltelijk of volledig bekostigd door de overheid.

Locatie van de lesruimte wordt bepaald door het vak, en de wijze waarop de ouders het onderwijs invullen. Dit kan in een kamer thuis worden gegeven, echter dat is niet noodzakelijkerwijs het geval. Ouders kunnen ervoor kiezen om samen met een kleine groep samen te komen. Aangezien onderwijs vrij is (artikel 23 van de grondwet), zijn ouders ook vrij in de keuze of het kind onderwezen wordt door iemand anders dan zichzelf. Uw wetsvoorstel spreekt continu over één ouder die de aanvraag doet, en het onderwijs geeft, maar dit is geheel niet de praktijk. Zelfs op reguliere scholen is dit niet de praktijk. Meerdere mensen en meerdere locaties worden gebruikt. Dit zorgt juist voor diversiteit, en de volledigheid van het onderwijs. Ook komen kinderen dan onder het gezag van andere volwassenen, en werkt ten goede voor het respecteren van gezag, zoals overheid en politie. Zo geldt dat ook voor het thuisonderwijs.

Ik zal de andere punten hiertoe niet verder uitwerken, er vanuit gaande dat het punt voor u duidelijk is.

- In artikel 23 onder punt 2 van onze grondwet staat dat onderwijs vrij is, en is volgens artikel 5b van de Leerplichtwet het mogelijk om een kind niet op een school in te schrijven, maar deze zelf te onderwijzen.
Zoals in artikel 23 van onze grondwet staat worden de verschillende onderwijsvormen door de overheid (gedeeltelijk) bekostigd. Zij mag dan ook invloed uitoefenen op onder andere de “bekwaamheid en zedelijkheid” en de “deugdelijkheid”.
Het thuisonderwijs valt naast de door de overheid aangeboden onderwijs (zoals openbaar en bijzonder). Het thuisonderwijs valt onder de noemer van “onderwijs is vrij”, en de invulling daarvan is dan ook voor de ouders en niet voor de overheid.
- Artikel 15g in uw wetsvoorstel is dan ook gericht op controle, terwijl dit ingaat tegen de grondwet. Men kan een vrijstelling krijgen, en de invulling van het onderwijs zelf maken. Zoals het mij bekend is, wilt u doormiddel van deze wet praktijken vastleggen in de wet, die nu al gebeuren (tegen de wet in). En dat alles (ook deze wet) gaat tegen onze grondwet in.
- Artikel 15p legt een last op een thuisonderwijs gezin, dat buiten proportioneel is. U stelt deze eisen, zoals de tijd van aanmelding en de periode van voorbereiding (inleveren van het onderwijsplan) niet bij de reguliere onderwijsvormen. U onderzoekt niet het lesplan van ieder kind op een reguliere school, ook bezoekt u niet de thuissituatie van een kind op een reguliere school, ook eist u niet zo’n lange periode van aanmelding van een kind op een reguliere school waarop de toekomstige leraar een onderwijsplan gaat opstellen en deze door de ambtenaar wordt beoordeeld en een goedkeuring wordt gegeven of het kind wel naar die reguliere school mag, en/of dat het kind die leraar/lerares mag krijgen. Niets van dat alles.
Uw wetsvoorstel staat dan ook niet in vergelijking met het reguliere onderwijs, en het gaat al helemaal in tegen de onze grondwet.
- Op pagina 1 staat de eerste alinea zegt u: *“Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het ontvangen van onderwijs een wezenlijk recht is voor jongeren in de leerplichtige leeftijd; dat het van overheidswege borgen van onderwijs van voldoende kwaliteit noodzakelijk is, ook als de jongeren door vrijstelling van de leerplicht geen schoolonderwijs ontvangen; dat daartoe de voorschriften voor de vrijstelling wettelijke regeling behoeven;”*
Dit al gaat in tegen de grondwet artikel 23, omdat thuisonderwijs niet onder openbaar onderwijs, of bijzonder onderwijs valt. Enige inmenging is daarom niet geoorloofd. Daarnaast is onderwijs vrij. Daarom ben ik het eens met dat het een recht is dat iemand onderwijs geniet. En wanneer onderwijs wordt genoten van een door de overheid bekostigde wijze dan mag de overheid daarover invloed uitoefenen, en kwaliteitsstandaarden hanteren. Echter, onderwijs is vrij (een recht) en niet een gebod. Wanneer het een gebod zou zijn, dan bepaald de overheid ook wat er geleerd wordt, en welke normen en waarden worden onderwezen. Dit gaat echter de kant op van het communisme, en niet de kant van de democratie. Binnen de Nederlandse democratie hebben we vastgelegd dat het onderwijs vrij is. Zo zijn wij ook vrij om onze mening te uiten, en onze geloven te belijden.
- De overheid heeft grondwettelijk gezien alleen het recht om toezicht te houden op het onderwijs, niet op andere facetten in het gezin.
Het is zeer verontrustend dat u specifiek de thuisonderwijsgezinnen extra controleert op wijze van opvoeding, en dat de LPA niet enkel gaat kijken of de vrijstelling gegeven kan worden, maar ook naar de opvoeding van het betreffende kind. Dit verlangd u niet van andere vormen van onderwijs (openbaar, bijzonder, privaat, etc), en daarin maakt u wettelijk gezien een discriminerend onderscheid. Zeker aangezien u geen enkele aanleiding heeft om te denken dat de veiligheid van de kinderen in de huizen van thuisonderwijzers in het geding

is. Er is geen reden om aan te nemen dat een kind dat naar bijvoorbeeld een openbare school thuis veiliger is, dan een kind dat thuisonderwijs krijgt.

Het combineren van het onderwijs/vrijstelling van de leerplicht, met de opvoeding en veiligheid van het kind heeft geen grond. Mocht u bewijs hebben dat onder sommige groeperingen of gezinnen binnen ons land kinderen worden aangezet tot bijvoorbeeld haat tegen de Nederlandse maatschappij, en niet worden klaargestoomd voor het leven daarin, dan dient u specifiek die groep/individuen/gezinnen te benaderen. Het is ongeoorloofd om regelgeving op te tuigen voor een groep mensen/gezinnen mbt het onderwijs, wanneer uw onderliggende reden is dat er kinderen zijn die niet veilig worden opgevoed om deel te kunnen gaan nemen aan het Nederlands maatschappelijk leven.

- Thuisonderwijs gezinnen zullen achterdochtig worden richting de overheid, omdat zij onverwachts een inspectie kunnen gaan krijgen. En dat alleen omdat (of terwijl) zij enkel de wet volgen. En dat alles heeft direct invloed op hun huiselijke/private omgeving. Deze gezinnen zijn geen bedrijven, of vereniging, rechtspersonen, maar (wetsgetrouwe) individuen waar u mee te maken hebt. U dient hiermee zeer voorzichtig mee te werk gaan, en al helemaal wanneer zij gewoon trouwe burgers zijn die de wet volgen.
- De thuisonderwijsgezinnen worden onevenredig zwaar belast met wetten en regels, terwijl dit niet geldt voor andere vormen van onderwijs (zoals privaat). Het is ongehoord dat trouwe en aan de wet gehoorzame burgers zo worden benaderd (om het positief te benoemen). Dat ook nog omdat thuisonderwijs niet eens door de overheid wordt bekostigd. Dit wetsvoorstel heeft niets meer te maken met onderwijs, maar enkel met controle over het kind. En u dient te beseffen, dat u dan aan (het veiligheidsgevoel van) de ouders zelf komt.
- U geeft op pagina 9 van het wetsvoorstel correct aan dat het onderwijs een recht is. Dit wordt door de Onderwijsraad zo genoemd, en aan de hand daarvan geeft deze raad een onjuist advies. Het onjuiste is namelijk, dat onderwijs een recht is, niet een verplichting. Onderwijs is vrij volgen artikel 23 punt 2 van onze grondwet. U kunt dan ook niet dwingend zijn wanneer men thuisonderwijs wil geven, en dat ook nog op zijn of haar eigen manier.

Op pagina 12 onder punt 3.2 schrijft u dat de vrijheid van onderwijs niet absoluut is. U neemt hierin de conclusie dat ieder persoon die onderwijs krijgt de zorg is van de overheid. Echter, wanneer dat het geval is, dan dient ieder wijze van onderwijs door de overheid (ook financieel) deels of volledig bekostigd te worden, zoals artikel 23 van onze grondwet stelt. Zoals de punten 4,5 en 6 van dit artikel stelt gaat dit enkel over de openbare en bijzondere scholen. De geboden onderwijs van de aangevraagde vrijstelling valt niet onder één van deze twee categorieën.

Volgens de grondwet kunt u buiten deze twee categorieën geen toezicht houden. Wanneer u wel toezicht wilt houden over het onderwijs van alle kinderen/volwassenen, dan dient u alles te gooien onder de noemers openbaar of bijzonder onderwijs, en dient u deze gedeeltelijk of volledig te bekostigen.

Dat men in 1969 enkel de richtingsbezwaren als geldige reden aanvaard hebben, is grondwettelijk niet juist. Dat was vanaf 1900 ook niet geval, aangezien onderwijs vrij is volgens onze grondwet, en op dit punt gaat u dan ook sowieso tegen de grondwet in.

Het is voor mij onbegrijpelijk dat u als overheid, onze eigen grondwet niet eens in acht neemt en in de praktijk toepast, zoals u wel van de burgers verwacht om de wet te volgen.

- Op pagina 14 koppelt u jeugdhulp aan het verkrijgen van een vrijstelling. Uw redentie kan ik begrijpen, maar omdat u last heeft van (bijvoorbeeld in Rotterdam) specifieke gezinnen is het zeer kort door de bocht om andere gezinnen (in andere delen van het land, in een andere omgeving, met een andere overtuiging) over dezelfde kam te scheren. Het is duidelijk te lezen uit uw wetsvoorstel dat veiligheid van het kind de hoofdreden is voor uw wetsvoorstel. Echter, ik hoop dat u beseft dat de hoofdreden dat ouders voor thuisonderwijs kiezen, is juist diezelfde veiligheid voor hun eigen kind. En die veiligheid kunt u invullen zowel sociaal, moreel, religieus, niveau van onderwijs, etc. Wanneer u tornt aan dit gevoel van veiligheid van ouders voor hun kind, dan raakt u direct het punt dat het meest pijn doet, en waarvoor ouders alles over hebben. Ik hoop dat u beseft wat een (financiële) opoffering het vergt van een gezin om thuisonderwijs te geven. Hopelijk geeft enkel dit punt u al een sterke indicatie van de (veiligheids)waarde die ouders hechten om hun eigen kinderen naar hun eigen wijze te onderwijzen.

- Op pagina 10 de laatste alinea zegt u dat thuisonderwijs organisaties en hun leden met onbegrip of zelfs met wantrouwen te maken krijgen vanuit de omgeving. Uw redentie is omdat wij niet kunnen aantonen dat het kind goed onderwijs krijgt, en dat u dit met dit wetsvoorstel wilt borgen. Hoewel dit erg aardig klinkt, klopt deze redentie niet. De overheid probeer namelijk geen ruchtbaarheid te geven aan het feit dat thuisonderwijs mogelijk is (zoals in veel andere landen het heel normaal is). Wanneer u namelijk de Nederlandse burgers zal vertellen dat zij naast regulier onderwijs ook thuisonderwijs kunnen geven, dan zal deze wijze van onderwijs toenemen in aantal. En wanneer u positief zult gaan spreken over thuisonderwijs, dan zal het onbegrip en wantrouwen ook vanzelf weggaan. Dit gevoel van wantrouwen en onbegrip heeft u als overheid daarom zelf in de hand, en niemand anders.

Ik heb zelf ook in het begin onbegrip en wantrouwen ondervonden van mensen (ook uit mijn directe omgeving). Maar dat is enkel en alleen, omdat het onbekend is. En dat zit in de natuur van de mens: wat onbekend is, dat houden wij liever op afstand of wij willen daar grote controle over voeren. Echter, diezelfde mensen die er zo afwijzend van waren, geven nu aan het ook te willen doen, of zelfs door te zeggen "wanneer ik het had geweten toen wij nog kinderen hadden, dan hadden wij het ook gedaan".

- Op pagina 15 geeft u aan dat de Nederlandse taal door de onderwijsgevende op een bepaald niveau moet zijn. Dit is onlogisch om deze eis te gebruiken bij het verlenen van de vrijstelling tbv thuisonderwijs. Wanneer een persoon namelijk in Nederland woont dan leert deze de Nederlandse taal. Daarnaast behoren immigranten de Nederlandse taal ook te beheersen wanneer zij deel willen uitmaken van onze maatschappij. Hierop toetst u als overheid hopelijk voldoende. Uw eis is daarom (wanneer u het goed geregeld heeft op de genoemde punten) overbodig. Daarnaast is bijvoorbeeld Engels alom geaccepteerd, en worden complete opleidingen en klassen in het Engels gegeven in de onderwijsvormen zoals openbaar als ook bijzonder, voortgezet, als ook privaat. Wanneer voor u bijvoorbeeld het Arabisch niet een gewenst taal is, dan kunt u enkele wereldtalen zoals Engels, Spaans en ook het Duits toelaten, naast het Nederlands. Deze talen leveren sociaal en economisch een goede bijdrage aan onze maatschappij.

Meertalig onderwijs is voor een kind juist van grote waarde. Zowel de kennis van verschillende talen, alsook het respect te ontwikkelen voor andere culturen en normen en waarden, is volgens mij van wezenlijk belang voor de ontwikkeling van een kind. Door een beperking te zetten op de diversiteit op het (structureel) gebruik van talen werkt tegen een goed burgerschap van een cultureel divers land als Nederland.

Afsluiting

Er zitten zoveel voordelen voor sommige ouders aan het regulier onderwijs, dat zij hun kind naar het regulier onderwijs sturen.

Er zitten zoveel voordelen voor sommige ouders aan het thuisonderwijs, dat zij hun kind thuisonderwijs geven.

Beide opties zijn volgens de wet, en uit beide opties komen maatschappelijk verantwoordelijk jongvolwassenen (althans, dat vindt een ieder ouder, en daarin is een ieder vrij om die mening te hebben).

Graag verlang ik van de overheid dat zij de grondwet toepast, en dat wij als ouders vrij zijn om onze kinderen te onderwijzen, om zodoende maatschappelijk verantwoordelijke jongvolwassenen voort te kunnen brengen.